

ارزش افزوده در صنایع کرک (کشمیر) و اثرات مدیریت بر آن

مجتبی پوراصفهبانی^{۱*}، جعفر زاخری^۲

۱ سازمان ملی استاندارد ایران پژوهشگاه استاندارد

۲ دانشکده مهندسی نساجی تهران جنوب،

چکیده

امروزه برچسب های متنوع محصولات کرکی، بیانگر ارزش افزوده ناشی از مدیریت، اعم از تولید تا بازرگانی در کشورهای مختلف است که بررسی حاضر شاهد ارزیابی این داده ها از دیدگاه ارزش افزوده در صنایع کشمیر می باشد. ویژگی تولیدات کشیانی و فاستونی کرک در بعضی کشورهای اروپایی نظیر ایتالیا و انگلستان از نظر کیفیت و برچسب الصافی بر این یافته ها، بیانگر قیمت کلای عرضه شده می باشد. ویژگی های عمده الیاف از نظر رنگ، قطر، طول و راندمان مورد بررسی و از داده های حاصله بر اساس قیمت بازار، اثر هریک از این ویژگیها بر قیمت کشمیر، یا معادله خط برگشت محاسبه شده است. از طرفی ضرایب همبستگی ژنتیکی بین سن وجنس و اثرات هریک از این شاخص ها در کمیت و کیفیت الیاف تولیدی که از طرف پژوهشگران مختلف مورد مذاقه بوده، در جوار اثرات تغذیه مطالعه شده است. پژوهش حاضر بررسی ارزش افزوده صنایع کرک (کشمیر) از بیده یز های کرکی و اثرات مدیریتی در راستای بهره وری اقتصادی بیشتر در کشور های مختلف (چین، مغولستان، ایران، افغانستان) می باشد.

واژه های کلیدی: کرک ارزش افزوده الیاف کشمیر بهره وری مدیریت کشتابواری

شاخه تخصصی: مهندسی مدیریت صنایع نساجی

مقدمه

به علت عدم رسیدگی الیاف کشمیر در ایران، کرک تولیدی در کشور بصورت خام و یا موکشی شده به خارج از کشور صادر و به منسوجات و یا پوشاک گرانبهتری تبدیل می شود. صادرات کشمیر شامل هماهنگی سه وجه مدیریت کشاورزی (علوم دامی)، مدیریت صنعتی (نساجی) و مدیریت بازرگانی (بازاریابی) است. مراتب فوق گویای آنست که سالانه میالغ ارزی متفاوتی از طریق صادرات الیاف کرک نصیب کشور میگردد و بطور مستقیم پردرآمد تولید کنندگان الیاف خام کشمیر تاثیر دارد. در جهت استمرار و افزایش چنین درآمدی استاندارد و کنترل کیفیت الیاف تولیدی و صادراتی از کشور در طول سنوات آتی ضرورت دارد. ارزش افزوده حاصله از مقاطع تولید و فرآوری الیاف کشمیر، بر داده های متعددی اشاره دارد که انگیزه حاضر یا تبیین این داده ها قوت می گیرد.

انجام مطالعات

پس از مطالعات صورت پذیرفته بر روی صادرات کشورهای صاحب صنعت، مغولستان به عنوان نمونه در سال ۲۰۰۴ کل صادرات کشمیر خود را بالغ بر ۵۷ میلیون دلار (صادرات ۸۰ میلیون دلار یا کسر واردات نخ با ارزش ۲۳ میلیون دلار می باشد). اگر صادرات قاچاق اضافه شود، کل صادرات به ۹۷ میلیون دلار خواهد رسید. چنانچه کلیه کشمیر وارداتی برای قرآیند به زنجیره فرآوری سپرده شده و به الیسه کشیاف مرغوب تبدیل و صادر شود، رقم خالص صادرات از ۵۷ به ۱۰۳ میلیون دلار افزایش خواهد یافت و اگر بجای قاچاق کردن کلیه کشمیر خام مغولستان کاملاً فرآوری و به یلوز های کشیاف مرغوب تبدیل و صادر میشد، صادرات به ۲۰۶ میلیون دلار بالا میرفت. در نتیجه استخدام از ۲۵۰۰ نفر به ۷۰۰۰ نفر در این صنعت افزایش می یافت. افزایش یخس های ضروری فرآوری در صنعت انجام می گرفت. اغلب قرآیند افزایشی کارگذاری بدون افزایش سرمایه، در طراحی و یا تجهیزات به غیر از افزایش ظرفیت رسیدگی انجام می شد.

جدول ۱- ارزش افزوده صنایع کرک مغولستان در پنج مرحله به شرح زیر می باشد

مرحله تولید	قیمت هر کیلوگرم محصول به دلار	ارزش افزوده هر کیلوگرم به دلار
کرک خام ، ناشور	۲۴ - ۳۰	۲۴ - ۳۰
شسته ، موکشی (۵۰٪ راندمان)	۷۴ - ۵۸	۱۰ - ۷
رنگری - ریسندگی (۹۵٪)	۹۰ - ۶۶	۱۶ - ۸
کشیاتی	۱۵۰ - ۸۰	۴۰ - ۱۲
پارچه تار و پودی	۹۵ - ۸۰	۲۰ - ۸

کرک خالص عاری از مو ، مواد گیاهی، چربی و مواد معدنی موجود در نمونه یا بیده می باشد که به صورت درصد نسبت به وزن کرک اولیه محاسبه می شود. این تعبیر بعضاً به صورت درجه خلوص و یا در صد کرک یا کشمیر بیان میگردد. این شاخص که از عوامل کیفی دیگر نظیر طول ، قطر ، در صد چربی بیده و عوامل محیط پرورشی نظیر مواد گیاهی آلوده گیهای معدنی ناشی می گردد، مبنای اقتصادی تولید از نظر تجاری را در تأمین کمیت مواد اولیه ضروری می نماید

تجزیه و تحلیل داده ها

پس از جمع آوری داده ها جهت تعیین ارزش افزوده از روش تجمعی استفاده شد کلیه فاکتورها از قبیل استهلاک، سود، هزینه های نیروی انسانی و سایر هزینه های تودیع شده محاسبه شده و در نهایت میزان ارزش افزوده از نوع کالایی (خام- موکشی شده- نخ-منسوج و پوشاک) که موجود است محاسبه می شود.

نتیجه گیری

محصولات کشمیر به صورت پارچه های قاستونی معمولاً مخلوط با ۸۰ S و ۱۲۰ نخهای رشته شده از الیاف پشم همراه با الیاف کشمیر به نسبت ۲۰ الی ۵۰ درصد کشمیر و یا به صورت ۱۰۰ درصد کشمیر می باشد. بعنوان مثال در کشورهای صنعتی در اروپا پارچه قاستونی ۱۰۰٪ کشمیر در سال ۸۴ متری ۱۴۰ یورو در مراکز فروش و فروشگاهها یک توب پیلور مردانه و بلوز زنانه (یاوزن ۱۲۰ تا ۳۰۰ گرم) با قیمت ۳۰۰ تا ۳۵۰ دلار عرضه می گردید. در حالیکه در سال ۱۳۸۵ الیاف کشمیر خام کیلویی ۱۴-۱۲ هزار تومان در داخل کشور خریداری و پس از موکشی کیلویی ۵۰-۴۵ دلار به کشور های اروپایی صادر می گردید.

به طور مثال قیمت کشمیر مغولستان در درجات مختلف به شرح جدول ۲ می باشد

درجه ۲	درجه ۲	درجه ۱	عالی	درجه
۱۷/۶۱ - ۱۹	۱۶/۸۱ - ۱۷/۶	۱۵/۵۱ - ۱۶/۸	۱۳ - ۱۵/۵	قطر (میکرون) رنگ
۲۲	۲۹	۳۱	۳۴	سفید
۲۲	۲۹	۳۱	۳۴	خاکستری روشن
۲۱	۲۸	۳۱	۳۳	خاکستری
۲۱	۲۸	۳۰	۳۳	قهوه ای

آنچه تا کنون در کشور بعمل آمده بررسی موضوعی کالا در خصوص الیاف می باشد و منابع خارجی از الیاف بصورت خالص و مخلوط یا سایر الیاف نساجی و منسوجات تهیه شده از آن را در بر می گیرد که عملکرد کارخانجات کرک در داخل و صنایع نساجی در خارج را شامل می شود بررسی حاضر برداشت و ادغام این داده ها درخصوص تعیین معادله ارزیابی و سپس مشاهدات بعمل آمده در ارزش افزوده می باشد

منابع و مراجع

- 1- USAID2007 from the American people, Cashmere Value Chain Analysis, Mongolian.
- ۲ عسگری، (۱۳۹۱). گزارش صنایع کشمیر شرکت باژن سیفیت (۱۳۹۱/۱۳۹۲)، بازدید از خط تولید، سمنان.
- ۳ تاج آبادی ،ر ، مشایخی کریم ، لاهوتی،س.، (۱۳۸۸)، مدیریت صنایع و بهره وری.
- 4- Zakheri J, 1997: Cashmere fibers properties . Goat farmer magazine published in New Zealand. Pages 28,29,30.
- 5- Mc Gregor, B. A. 2006: Benchmarks for Cashmere – A report for the Rural Industries Research and Development Corporation.